

er imidlertid klart, at en saadan Forenings Tilbørelse vil i hvert Dieblig alene bero paa Deltagerens gode Villie. Lige saa snart Udtrædelse i stort Omfang finder Sted, finder ogsaa Opøsning Sted, og hvis Foreningen har paadraget sig Gjældsforpligtelser, bliver den saare let insolvent, og saa findes i Virkeligheden aldeles intet Retssubjekt for disse Forpligtelser, saaledes at Trediemand ikke har nogen som helst Garanti for at komme til sin Ret. Disse Foreninger ere fra et rent velgjørende Siemed tildels traadte ind paa det økonomiske Omraade, for at navne mere fremtrædende Exempler, som Forbrugs- og Produktionsforeninger. Det forekommer mig, at en saadan Ordning er noget betænkkelig, og jeg skal bemærke, at jeg i min Praxis i Gjenstaa af Advokat ved Højesteret selv har havt Seilighed til at se, hvor uheldige de Forhold kunne være, naar en Forbrugsforening under en daarlig Bestyrelses Ledelse tilsidst roder sig ind i bundløs Insolvens og Virvar. Jeg tror derfor ogsaa at maatte sige, at her er Brøst til Stede, og at det navnlig maatte ønskes, at der i saa Henseende kunde komme fastere Former. I det Hele taget maa det vistnok siges, at Alt, hvad der henhører under dette Omraade, frembyder en stor og betydningsfuld Opgave for Lovgivningen, og jeg skulde meget ønske, at dette paa samme Maade som andre vigtige Materier af Handelslovgivningen — jeg skal i saa Henseende henlede Opmærksomheden paa Bexelloven og paa det store Arbejde om den egentlige Søret i suævrere Forstand — kunde blive gjort til Gjenstand for en indgaaende Behandling, muligvis paa samme Maade, som det er sket med Hensyn til de nævnte.

Naar man altsaa derefter vender sig til det Forslag, der foreligger, den Anordning, som i saa Henseende er foreskrevet, har jeg allerede tilladt mig at bemærke, at dette er væsentlig af formel Karakter, og jeg skal yderligere hertil føie, at det er i Hovedsagen en næiere og klarere Udvikling af den nugældende danske Lov af 23de Januar 1862. Jeg skal saavel med Hensyn til denne Lov som med Hensyn til Lovforslaget tillade mig at bemærke, at det forekommer mig at have en noget tilsvarende Karakter, som den bekendte Forordning af 28de Marts 1845 om Skjæde- og Pantebøgers Førelse har til danske Lovs 5-3 og 5-7 om Stiftelse af thinglige Rettigheder, navnlig gennem Thinglæsning. Det er altsaa væsentlig en teknisk Interesse, en Interesse specielt for Jurister og Forretningsmænd. Der findes dog ogsaa materielle

Rettsnormer, og jeg skal i saa Henseende tillade mig at henlede Opmærksomheden paa Kapitel 3, der handler om Profura og i saa Henseende slutter sig til Loven af 1862, der ogsaa har materielle Rettsregler for dette. Begrebet Profura er et særligt Handelsfuldmagtsforhold, idet den Vedkommende har en Stilling som en Slags Stabschef, som en almindelig Repræsentant for den egentlige Indehaver af Forretningen, Noget, hvorpaa der i det Hele taget lægges megen Vægt. Der gjøres ogsaa nærmere Rede for dette Forhold i tredje Kapitel i §§ 25-32, og det maa vistnok siges, at disse Regler i det Hele taget ere i Overensstemmelse med Coutume og Forholdets Natur, saa at man uden Betænkning kan slutte sig til dem. Kapitel 4 er overskrevet „Almindelige Bestemmelser“. Denne Maade at sætte de almindelige Bestemmelser efter de specielle Regler er ikke egentlig stemmende med den sædvanlige Maade i vor Lovgivning, men jeg tror ikke, jeg feiler, naar jeg udtaler, at Grunden hertil er Hensynet til særlige svenske Forhold. Jeg skal blot bemærke, at man i Lovforslagets § 33 a. finder en Definition af Kommanditelskaber. Med et Par Ord skal jeg tillade mig kortelig at berøre denne særegne Selskabsform, som i det Hele taget ikke kan antages at være almindelig bekendt. Jeg skal bemærke, at den har sin Oprindelse langt tilbage i Tiden derigjennem, at almindelige Folk fandt det stemmende med deres Interesser at skyde en vis Kapital ind hos Handlende, og de Handlende altsaa fandt det i deres Interesse saaledes at udvide deres Kapital. Forjaavidt dette sker under Form af Laan, antager Forholdet jo ikke derigjennem nogen særlig Karakter, men det bliver snart Tilfældet, at man skød det ind under Form af Interessentskaber, saaledes at vedkommende Indstyder erhvervede den ud over den sædvanlige Rente gaende Fordel, som Affæren maatte kaste af sig, men tillige tog Risikoen, ikke alene paa denne Fortjeneste, men ogsaa Risikoen for hele sin Kapital saaledes at man virkelig var Medinteressent i Affæren, uden at det imidlertid vedkom Trediemand. Dette finder navnlig i Frankrig sin Udvikling yderligere derigjennem, at dette Indstud forandres til en Aktie, der altsaa kan overdrages fra en Person til en anden, uden at dette i nogen Maade afficerer selve Interessentskabet. Saaledes naaede man efterhaanden til denne eiendommelige Mellemform, som kaldes med et langt udenlandsk Navn Kommanditaktielskaber. Med denne Ordning er der ganske vist forbunden forskellige materi-